

Höstens höjdare för bokvänner

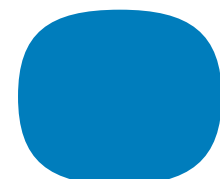
INTENSIV, inspirerande och intim, sådan är stämningen på Helsingfors bokmässan trots att den blir bara större och lockar allt fler. Mässan är för folk som älskar böcker, vill uppleva författare och snusa på trender och stilar inom den litterära

världen. Årets bokmessa infaller 24–27 oktober och hålls i Mässcentrum. Dragplåster är bland andra Jörn Donner, Kjell Westö, Anna-Lena Laurén, Annika Luther, Erik Wahlström och Philip Teir. Och missa inte en av de mest väntade gästerna, Susanna Alakoski (bilden). Samtidigt pågår mässan Vin, mat & ett gott liv.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

Han älskar mat och att umgås kring mat. **Vilhelm Relander** personifierar strävan att kombinera båda.

Solskensmat. Projektchef Vilhelm Relander försäkrar att solcellerna alstrar sådan energi att man kan tillreda mat på Slakthusets gård.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

SLAKTHUSET

Mat är mycket mer än mat

EN ÄNNU godare stad. Så kan man sammanfatta målet med det byråkratiska begreppet matkulturstrategi. Mannen som arbetar med strategin, projektchef Vilhelm Relander är en matglad människa som målar upp en mer matglad stad där familjer och ensamma, unga och äldre har tillgång till mat som är god, hälsosam, gärna ekologisk och så lokal som möjligt.

Relander står mitt på torget utanför Slakthuset i Sörnäs. Slakthuset, Teurastamo på finska, var slakthus i decennier men är i ett skede av förvandling.

”Slakthuset är symbolen för matkulturstrategin. Fokus är på mat och um-

gänge kring mat. Nya krögare, som inte representerar de etablerade och erfarna aktörerna, har möjlighet att starta upp i huset och runt hörnet fungerar Partitorget och andra verksamheter som relaterar till mat”, säger Relander.

Slakthuset från 1933 är smått slitet och ruffigt med rå industri känsla och den stämningen ska man inte sanera bort eller rusta upp till döds.

”Meningen är att man ska förnimma det förgångna och känna att man befinner sig i en historisk miljö”.

Läget är perfekt med bra kollektivtrafikförbindelser och bostadsområdet Fiskehamnen växer på ett sten-

kasts avstånd.

Några krögare verkar redan i huset och succén har inte låtit vänta på sig. Platsen är given för vänner av god mat till facila priser. Här blomstrar cityodlingar och den traditionella matfestivalen Restaurangdagen lockar en massa människor till området. I höst breddas utbudet.

”Slakthuset får Ho’s food som tillreder kinesisk mat och dimsum-knyten och så kommer B-Smokery som är slow food served fast med grillmat och smarriga hamburgare. Småningom ska hela huset sjuda av mat”, säger Relander och medger att han aldrig hade

tänkt sig ett kommunalt arbete. Han har studerat både i Helsingfors och Paris, och har bred kunskap om både mat och business kring mat.

”Men jag stortrivs. Att främja god matkultur är oerhört angeläget och berör alla helsingforsare på något sätt. Fast någon matpolis är jag inte, utan en projektchef som vill föra fram betydelsen av att äta tillsammans, njuta och uppleva via mat”.

På frågan om fisk eller kött ger han sig i kast med en lång utläggning om olika favoriträtter. Det är uppenbart att Relander är en genuin matmänniska, för han tycks inte ogilla någonting.

MUSIK MED MERSMAK

Mosabacka Big Band firar 30 år

JAZZANDE swingorkestern Mosabacka Big Band, eller MBB firar i år 30-årsjubileum och ett unikt specialprojekt med anledning av festligheterna är en konsert i Nordhuset med dansgruppen Rock'n Roll Dance Club Comets. Temat är Lindy hop eller jitterbug, som anses vara den första riktigt svängande swingdans. 27.10 kl. 17.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

HURRI-KLUBB

Bettina S möter Riki Sorsa

SÅNGAREN, artisten och underhållaren Riki Sorsa gästar Nordhuset för

att samtala med Bettina Sägbon. Sorsa som gjort en lång och lyckad karriär drabbades för sex

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

år sedan av strupcancer men lyckades både kämpa emot sjukdomen och också återuppta sjungandet. Han berättar om de svåra åren, om sin karriär och så sjunger han både nya och gamla låtar. Klubbkväll med A-rättigheter 19 oktober med start kl. 19, dörrarna öppnar 18.30.

I KORTHET

PETERSBURG I FOKUS HOS SLS

Svenska litteratursällskapet traditionella föreläsningsserie ställer i höst fokus på S:t Petersburg och skildrar stadens liv ur olika synvinklar. 10 oktober beskriver Max Engman staden med rubriken S:t Petersburgs finska skorstensfejare, yrkesmonopol och etnisk nisch. Och sedan berättar Johanna Wassholm om svenskar, finnar och tyskar, nationella och språkliga förhållanden i början av 1800-talet. SLS finns på Riddaregatan 5, föreläsningarna startar kl. 18.

... OCH PÅ ARBIS

Om S:t Petersburgs pärlor handlar en ny bok om staden och om verket berättar författarna, kulturforskaren Elena Hirn och kulturjournalisten Kristina Rotkirch på biblioteket på Arbis 24.10 kl. 18.05.

KÄNN DIN EGEN STAD

Vem är Helsingfors lyder frågan och svaret bygger på stadens släkthistoria och modern historisk stadsforskning. Professorn i historia, Laura Kolbe berättar 22.10 kl. 15 på Arbis.

FRÅGETIMME MED STADSFULLMÄKTIGE

Nu har du alla tiders chans att känna svenskspråkiga ledamöter i stadsfullmäktige på pulsen. Alexandra Ramsay har bett dem ställa upp för en frågetimme på Arbis och meningen är att man sänder in sin/sina frågor i förväg och får svar på plats. Frågetimmen ska handla om aktuell politik och teman som befolkning, stadsplanering och energi. Man når Ramsay på tfn 040 172 3736 eller alexandra.ramsay@arbis.hel.fi. 8.10 kl. 18.05.

HÖSTENS REPERTOAR I ETT NÖTSKAL

Repertoar heter det kort och gott, häftet som innehåller info om repertoarerna på teatrarna i Helsingfors. Labbet, Sjärnfall och Klockriketeatern är utmärkte alternativ till de stora och etablerade. Finns i Luckan och på teatrarna.

ÄLDREMSORG

Livets stora i samtal mellan seniorer

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Ensamhet och vänskap, sjukdom och hälsa. Samtal för och med seniorer.

"MEN NEJ, det handlar inte om terapi eller vård utan uttryckligen om samtal kring frågor som berör alla som blir äldre", säger **Gun Sjöblom** som arbetar inom äldreomsorgen vid social- och närarbetet.

Det är Gun Sjöblom som leder den svenskspråkiga servicen som riktar sig till seniorer som fyllt 60 och som startar i början av oktober. Bakom verksamheten står Social- och hälsovårdsverket och Helsingfors Mission.

Sjöblom har gått, och går fortfarande, på utbildning för att leda samtal i grupp, och bakom skolningen står Helsingfors Mission som arbetat med motsvarande projekt och grupper i många år.

"I samtalsgruppen får 5-8 svenskspråkiga seniorer plats och gruppen möts 15 gånger och en gång i veckan. Varje gång tar en och en halv timme. Jag hoppas att efterfrågan är så stor att vi kan starta fler grupper, eller åtminstone fortsätta efter den första omgången".

Det handlar uttryckligen om att samtala, prata om sitt liv och får höra om andras upplevelser, om växelverkan, utbyte och stöd. Syftet är att lindra ensamhet, ångest och depression. Gruppen bjuder också på en chans att träffa nya människor och få nya vänner.

För att få struktur i samtalet, så att det också tillför mervärde och nya aspekter på vardagen styr någon dis-

kussionen, i det här fallet alltså Gun Sjöblom.

"Vi koncentrerar oss helt på att samtala. Vi sitter i ring men inte vid ett bord och definitivt utan kaffe med dopp. Mötet har varje gång ett eget tema som kan handla om ensamhet, vänskap, barndom, familj, sjukdom, hälsa, sorg och död".

"Alltså om ämnen och ärenden som angår alla men i synnerhet alla som blir äldre. Det är känsliga och viktiga frågor som många behöver dryfta och där tror jag att vi har ett stort uppdrag".

Samtalen bygger på frivillighet och ingen ska känna sig tvingad. Och någon avgift uppbärs inte.

Gun Sjöblom ger mer information om möjligheterna att få ta del av samtalen på tfn 09 310 28 055.

Föreviga dig på Busholmen

EN SILVERGLÄNSANDE platta i stål glittrar i solskenet och på den står namn. Målet är att samla ihop 4 225

stålbrickor som står kvar som en installation och ett konstverk på Busholmen. Idén är att man donerar 50 euro som används för att dels minska fosforbelastningen i Östersjön, dels risken för oljekatastrofer. Bakom projektet står Helsingfors stad och John Nurminens stiftelse. Konstnär är Hannu Kähönen och verket heter Hori-sonten.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Adelshus och lärarrum

BOKFIKA är författarsamtal med kaffe och handlar i höst om bland annat Adeln och dess

hus, då Johanna Aminoff-Winberg berättar om sitt verk om Riddarhuset, 8.10 kl. 13. Ett helt annat slags rum skildrar Annika Luther i sin nyaste bok Lärarrummet som riktar sig till vuxna. Hon fikar och bokpratrar 17.10 kl. 17.30. Platsen är Luckan på Simonsgatan 8.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Sommaren gav en skön skörd

Den urbana odlaren **Jan Liesaho** har kommit för att stanna.

DÄR STÅR DE, mitt bland välmående, vacker och hälsosam grönkål, de urbana odlarna Jan Liesaho och Frida Lindell. Liesaho är statsvetaren och kulturproducenten som blev trädgårdsmästare och arrenderade odlingsmark vid Hertonas gård. Frida Lindell har jobbat som praktikant hos honom hela sommaren.

”Jag har trivts så bra med att så, rensa, vattna och skörda att jag hoppar av mina tämligen teoretiska universitetsstudier i miljövård och sociologi och börjar med mer jordnära utbildning vid Överby för att bli trädgårdsmästare”, säger Lindell.

För Liesaho har sommaren varit arbetsam med långa dagar och mycket jobb men inte en dag att han skulle ha ångrat sin impuls när han vän-

de sig till ägaren till Hertonas gårdsmarker, Svenska odlingens vänner och frågade om han skulle få arrendera område och börja odla. Här har man odlat i hundratals år och parterna kom snabbt överens.

I våras satte Liesaho i gång, han sådde, planterade och satte och på sensommaren och i höst har han skördat och levererat färsk råvaror till en hel hop högklassiga innerstadskrogar. Och på torsdagar har han sålt i gårdsbutiken till folk som kommit från grannkvarten och också lite längre från. Mer lokalodlade grönsaker kan man knappast få.

”Praktiskt taget allt har lyckats. Hararna åt visserligen den tidiga spröda palmkålen men den tog

sig och växte åter upp”, säger Liesaho och pekar på ett grönskande fält där också bladkål, mangold, palsternacka, svartrot, havrerot, persiljerot, kardborrerot, ärtor, zucchini, bondbönor och olika arter av pumpa och lök frodas. Det dröjer ännu något år innan sparrisen är färdig att sköras. Potatisakern ligger lite längre bort, i själva verket granne med Degerö lågstadium vars elever har fått hjälpa till med att plocka egen potatis. Han gödslar biologiskt och odlar ekologiskt men får kalla sina produkter ekologiska först efter ett par tre år.

Nu när säsongen över ska Liesaho vila och så ska han smida nya planer för sommaren 2014. Citybonden har kommit för att stanna.

SAGOKALAS PÅ RICHARDSGATAN

Cirkus, prinsessor eller pirater. Tre teman för sagokalas som Richardsgatans bibliotek ordnar på beställning. Barn i åldern 6–10 firar födelsedagskalas på biblioteket som ordnar äventyr i sagovärldar, sång och lek enligt valt tema. Föräldrarna fixar serveringen. Boka kalas för oktober och november på centrumbibliotekets nätsida.

SAGOR FÖR DE MINSTA

Roliga sagor och spännande, och så en liten sång tillsammans. Sagostunder på Arbis är ett av höstens nya barngiv och det är bibliotekarien Ylva Larsdotter som hälsar barn mellan 1 och 3 med vuxen i sällskap välkomna 22.10, 12.11 och 3.12 klockan 10.

DJUNGELBOKEN OCH PETTSON

Mowgli och Baloo, Shere Khan och Kaa har huvudrollerna i Kiplings Djungelboken som tar plats på Svenska teatern. Ett färgsprakande äventyr som musikal för hela familjen hade premiär för några dagar sedan och går åtminstone hela hösten. För barn över 7 år. I Esbo ger Unga teatern två klassiker, i september-oktober Oliwer Twist och i slutet av året Findus och Pettsons jul.

TVÅ SALONGER EFTER VARANDRA

Saftsalongen i Luckan 12.10 bjuder på två salonger av Unga scenkompaniet som kl. 13 ger pjäsen Jag är inte rädd för någonting som inte finns, för 3–6-åringar och kl. 15 Kornelias hjärta för 7 år och äldre. Den första handlar om rädsla, den andra om sjukdom och saknad men det är glada föreställningar, inte skrämmande.

ROBIN HUND OCH EN GLAD ORKESTER

Med dunder & brak heter söndagsskoj med Robin Hund och hans glada orkester samt trollkonstnären Kimi Erkilä som gästar Nordhuset 13.10 kl. 15. Rodin Hund och Bob Katt, eller Tomas Järvinen och Henrik Strang spexar, sjunger och showar.